

GEORGES CARREY (1902-1953)

Georges Carrey was afkomstig van Frankrijk en vestigde zich op zijn twintigste in Brussel. Tijdens het uitbarsten van de oorlog begon hij succes te kennen als portretschilder. Nadien werkte hij abstract en vereenvoudigde hij zijn penseelstreken tot in het extreme, op zoek naar de essentie van de dingen. Tekenen nam een zeer belangrijke plaats in tijdens zijn creatief proces.

In 1952 richtte hij mee de groep *Art Abstrait* op, waarvan ook

Pol Bury, Burssens, Plomteux en Saverys deel uitmaakten. Het was geen schildersschool, maar eerder een initiatief om een groep schilders samen te brengen die een gemeenschappelijke interesse hebben: de abstractie in al haar vormen.

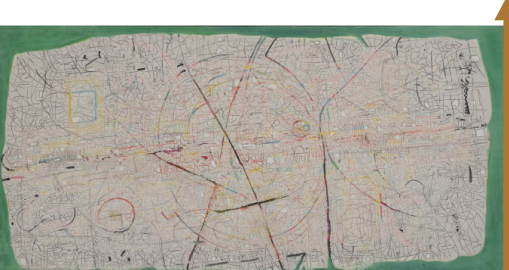
In 1953 stierf Carrey vroegtijdig door een hartfalen. Men kan Carrey misschien niet echt categoriseren als een materieschilder, maar we moeten toch erkennen dat hij een zeer grote interesse voor de materie koesterde en voor de link met het gestuele. Zoals in het schilderij *Roden en gelen*, waar we dikke lagen aantreffen en sporen zien van het werken met een schildersmes. Het schilderij dateert uit de laatste jaren van zijn leven, maar in tegenstelling tot ander werk uit deze periode zijn de gebruikte kleuren vrij somber. Carrey confronteert donkere en kleurrijke partijen met elkaar om deze laatste aan kracht en levendigheid te doen winnen.

DE MATERIESCHILDERKUNST

De materieschilderkunst is een stroming die het belang van de materie binnen het schilderij benadrukt en de plastische werking ervan toont.

De kunstenaars beoefenen een nieuwe vormtaal die een extra parameter, namelijk dikte, toevoegt aan de vorm en de kleur van het schilderij. De materieschilderkunst ontstaat na de Tweede Wereldoorlog in Frankrijk met de *art brut* van Jean Dubuffet. Het canvas als klassieke drager van een schilderij wordt meestal bewaard, maar de kunstenaars voegen er niet-traditionele materialen zoals zand, pleister of stukjes metaal aan toe. Ze werken met dikke, pasteuze lagen om uitstulpsels op het oppervlak van het schilderij te verkrijgen. De sporen van van het schildersmateriaal verdoezelen ze niet meer; met de bedoeling om het schildersgebaar te laten zien via de materie. Ze deinzen er zelfs niet voor terug om het doek te doorboren, te scheuren of zelfs te verbranden om bepaalde effecten en motieven te verkrijgen.

De kubisten en de surrealisten verwerkten voordien reeds alypische materialen in hun werk. De materieschilderkunst is een voortzetting van deze iconoclastische uiting.

René Guiette. Daar 1958

RENÉ GUIETTE (1893 - 1976)

René Guiette werd geboren in Antwerpen en toonde al op jonge

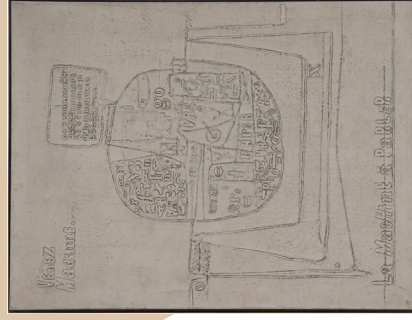
leeftijd een grote interesse voor oosterse filosofie en culturen, thema's die zijn werk later erg zullen beïnvloeden. In het universum van Guiette neemt ook architectuur een zeer bijzondere plaats in. Zo liet hij zijn huis bouwen volgens de plannen van Le Corbusier. Het was zijn vader die hem initieerde in de schilderkunst. Na de Tweede Wereldoorlog leerde hij verder als autodidact.

Gedurende zijn hele carrière zou hij verschillende stijlen beoefenen, zoals het expressionisme, het fauvisme en het kubisme, zonder zich ooit te willen beperken tot een enkele richting. In 1948 richtte hij zich op de abstracte kunst en werd hij lid van de *Compagnie de l'Art Brut*, o.l.v. Dubuffet. De materie werd nu zichtbaar in zijn schilderkunst. Vanaf het midden van de jaren 50, onder invloed van de zen filosofie, puurt hij zijn schilderijen uit en verwerkt er kalligrafie in, wat tevens aanzet tot meditatie.

Het werk *Daar* illustreert perfect hoe de materiaalkeuze een belangrijke rol speelt binnen zijn composities. Zo ontsluit de insnijding, gemaakt in een mengsel van zand en olieverf, het onderwerp van dit schilderij.

MARC MENDELSON (1915-2013)

Marc Mendelson, geboren te Londen, studeerde tussen 1934 en 1939 aan het Hoger Instituut voor Schone Kunsten van Antwerpen. In 1945 richtte hij mee de *Jeune Peinture Belge* op, waarvoor hij het logo zou ontwerpen. Leden waren onder meer Alechinsky, Delahaut en Van Lint. Deze groep had als doelstelling de Belgische kunst te promoten zowel op nationaal als internationaal niveau. Ze wilden zich ook onderscheiden van de vooroorlogse schilderkunst. Deze strategie zou zijn vruchten afwerpen, want Mendelson zou

Marc Mendelson,
De praatmachine, 1964

zowel tentoonstellen op de biennale van Venetië als die van Sao Polo en op het einde van de jaren 40 ook in het Guggenheim.

Brusselaars kennen wellicht zijn werk van het metrostation Park, waar de fresco *Happy to metro you* (1974) te zien is.

Het werk *De praatmachine* is karakteristiek voor zijn periode van materierschilderkunst. Mendelson trekt groeven direct in het pigment, anders dan materie bijeen te brengen zoals Bram Bogart of René Guiette het doen. Dit werk toont tevens de invloed van letters op de abstracte kunst, wat een nieuw speelterrein was om mee te experimenteren.

BRAM BOGART (1921-2012)

Bram Bogart (Abraham van den Boogaart) werd geboren in Delft. Hij volgde een opleiding voor huisschilder, waardoor hij ook een grondige materiaalkennis opdeed. In 1939 startte hij met schilderkunst. Hij gaf klassieke onderwerpen een expressionistische toets.

In de jaren 50 probeerde Bogart de abstractie uit. Hij onderzocht de techniek van het pastueuze, evenals het belang van tekens en van het schrift. In zijn schilderijen is de materie alomtegenwoordig. Materie is niet meer een middel om de dingen voor te stellen, maar wordt het onderwerp op zich. Zijn werken hebben een monumentaal aspect. Vaak schildert hij zelfs verder op de vloer.

Hoewel *Gehoorzaamheid* nog geen schilderij is dat gedomineerd wordt door de materie getuigt het van een experimenteel proces. Hij vermengt een dikke materiaellaag met een meer vloeibare laag, waardoor er klodders ontstaan, terwijl hij hier en daar het doek onbeschilderd laat.

Bram Bogart, *Gehoorzaamheid*,
1957